

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАУКОВИЙ ПРОСТІР:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
АКТУАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

(28-29 березня 2025 р.)

Київ
2025

УДК 001(062.552)
Н 34

Науковий простір: теорія і практика актуальних досліджень. Матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 28-29 березня 2025 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. – 52 с.
ISBN 978-617-8514-11-2

У збірнику представлені матеріали науково-практичної конференції «Науковий простір: теорія і практика актуальних досліджень». Розглядаються загальні питання державного управління, архітектури та мистецтвознавства, географічних, медичних і технічних наук та інші.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, а також для широкого кола читачів.

УДК 001(062.552)

ISBN 978-617-8514-11-2

© Колектив авторів, 2025
© Видавництво «Молодий вчений», 2025

ЗМІСТ

АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Демешкант Є.М.

ВИЗНАЧЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ В ІСТОРИЧНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ ПРИ ВІДНОВЛЕННІ М. НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ..... 5

Деркач С.І.

СТАЛА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ
ЗА КОНЦЕПЦІЄЮ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА..... 8

Сай-Боднар Ю.В., Вантюх Д.Е.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ЕКО ПОСЕЛЕНЬ..... 11

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Діброва І.О.

ПРИНЦИПИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ
ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИХ МОДЕЛЕЙ..... 16

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Касяненко О.В.

ЙМОВІРНІСНИЙ ХАРАКТЕР ЮРИДИЧНИХ РИЗИКІВ
В ПАРАДИГМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ 21

Космірак А.В.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА КЛЮЧОВИХ ВИКЛИКІВ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СТИМУЛЮВАННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ..... 25

МЕДИЧНІ НАУКИ

Вігомська М.В.

РОЛЬ ЕРГОТЕРАПЕВТА У СТВОРЕННІ ІНКЛЮЗИВНОГО
НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ
АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА..... 30

Калінкіна О.Д.

РОЛЬ ЕРГОТЕРАПЕВТА В СКЛАДІ ЕКСПЕРТНИХ КОМАНД З
ОЦІНЮВАННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ..... 34

Сай-Боднар Ю.В.

студентка;

Вантюх Д.Е.

викладач,

Ужгородський національний університет

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ЕКО ПОСЕЛЕНЬ

Зростаючий інтерес до сталого розвитку та екологічних ініціатив в останні десятиліття спонукає до переосмислення підходів до проектування об'єктів екологічного будівництва. Результатом даного процесу стало виникнення концепції екопоселень. Однак, безпосередньо сам процес проектування екопоселень залишається досить складним, оскільки включає вирішення спектру наступних завдань, пов'язаних з відсутністю єдиного підходу до визначення критеріїв екологічності та ефективності таких поселень, адаптацію проектів до різних природних і кліматичних умов, інтеграцію інноваційних технологій, що забезпечують енергозбереження, ефективне управління водними ресурсами, а також забезпечення соціальної інтеграції та гармонії між людьми і природою.

Враховуючи вищезазначене, виникає необхідність у детальному дослідженні особливостей проектування екопоселень, розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо оптимізації процесу їх проектування та побудови, а також оцінки екологічної ефективності таких ініціатив у контексті розвитку сталих житлових систем.

Актуальність дослідження полягає у необхідності пошуку нових, сталих форм житлової архітектури та урбаністичного розвитку, що мінімізують негативний вплив на навколишнє середовище і сприяють збереженню природних ресурсів і поліпшенню якості життя людини, а також в необхідності розробки наукових підходів до оптимізації цього процесу, удосконалення технологій і методик, які дозволяють досягати високої екологічної ефективності та стійкості таких поселень, а також забезпечити їх соціальну та економічну життєздатність у довгостроковій перспективі.

Наукова новизна полягає у аналізі особливостей проектування екопоселень, оцінці екологічної ефективності, а також виявленні можливих проблем і бар'єрів у впровадженні цієї концепції.

Згідно визначення із Глобальної мережі екопоселень (GEN), екологічне поселення (екопоселення) – це альтернативне або традиційне поселення, створене для регіональної інтеграції екологічного, економічного, соціального та культурного аспектів сталого розвитку з метою відновлення соціального і природного середовища, а сам термін «екопоселення» вперше був введений Робертом Гілманом, який виділив наступні риси екопоселення:

- 1) людський масштаб (такий, за якого всі в громаді знають один одного і при цьому кожен відчуває, що може впливати на напрям розвитку громади, масштаб має не перевищувати 500 чоловік);
- 2) повнофункціональне поселення, тобто поселення з усіма рисами людської діяльності, які мають бути представлені в збалансованій пропорції;
- 3) людська діяльність безпечно інтегрована у природне середовище;
- 4) підтримує здоровий розвиток людини;
- 5) може успішно існувати невизначено довгий час [5, с. 58].

На Заході перші екопоселення в сучасному розумінні цього слова виникли в 60-ті роки XX століття. Особливо активно екопоселення почали розвиватися після 1968 р., коли було закладено екологічне та духовне поселення Ауравіль («Місто на Світанку») – експериментальне місто-громаду в Індії (рис. 1) [1, с. 67; 4, 7, с. 1]. А вже у 1996 р. екопоселення усього світу об'єдналися в Глобальну мережу екопоселень – Global Ecovillage Network (GEN), яка складається з трьох секторів: 1. GEN-Europe – екопоселення Європи й Африки; 2. ENA (Ecovillage Network of Americas) – екопоселення Північної та Південної Америки; 3. GENOA (GEN Oceania and Asia) – екопоселення Австралії, Нової Зеландії, Океанії й Азії [2, с. 120; 6, с. 18].

Загалом об'єкти екологічного проектування та будівництва відповідають структурним одиницям міста і поділяються на такі види: екомісто, екорайон, екомікрорайон, екобудинки. Екобудинки і комплекси за своєю функціональністю можна поділити на три основні моделі: 1. безпечні / екологічно корисні будівлі, комплекси;

2. енергозберігаючі / генеруючі будівлі, комплекси. (модель енергозберігаючої будівлі ґрунтується на застосуванні нетрадиційних джерел енергії); 3. комбінована модель (екологічнобезпечні / корисні, енергозберігаючі будівлі, комплекси) [1, с. 68].

Рис. 1. м. Ауровіль, Індія

Джерело: [7; URL: <https://see-sights.com/auravil-tamilnad-indiya/>]

Аналізуючи світовий досвід можна зазначити, що при проектуванні екопоселень необхідно дотримуватися таких принципів:

1. Принцип екологічної сталості і пріоритету природного ландшафту, який полягає у збереженні існуючих ландшафтів, поліпшенні архітектурними засобами мікроклімату середовища, охороні основних компонентів природного середовища;

2. Принцип функціонального зонування території;

3. Принцип автономності та самодостатності (екопоселення повністю забезпечує себе електроенергією та теплопостачанням за допомогою використання альтернативних джерел енергії та переробці відходів).

4. Принцип екологічно безпечної інфраструктури. Принцип полягає у використанні енергозберігаючих технологій та екологічного транспорту, забезпечення переробки побутових відходів, вторинне використання водних ресурсів;

5. Принцип використання альтернативних джерел енергії;

6. Принцип взаємодії природного середовища та рекреаційного комплексів. Принцип полягає в необхідності комплексної взаємодії

існуючого природного комплексу із створюваними рекреаційними просторами. Доцільно організовувати різноманіття поєднань типів об'єктів відпочинку і туризму в тісній взаємодії з різними природними просторами.

7. Принцип художньо-естетичної виразності та органічності. Він полягає в тому, що слід створювати об'єкти відпочинку і туризму, виконані відповідно доісторичних традицій краю - використовувати етнографічні елементи і прийоми традиційної регіональної архітектури. Будівництво малоповерхових будівель, проектування квартир з виходами в зимові сади, на веранди, створення затишних зелених дворів з альтанками, озеленення вертикальних і горизонтальних поверхонь будівель і споруд [4, с. 180]. Також проект сучасного високотехнологічного екопоселення передбачає структурування не тільки природно-антропогенного, але й соціального простору, а, отже, вимагає зміни способу життя людини, оскільки має на меті не просто можливість жити в екологічно сприятливих для людини умовах, не забруднюючи довкілля, а й створення таких поселень, які б при своєму функціонуванні здійснювали цілеспрямовану програму екологічної інкультурації мешканців екопоселення та всіх, хто сповідує принцип екоетичної поведінки [3, с. 41].

Отже, щоб реалізувати дані принципи, необхідно: будувати з екологічно чистих матеріалів, використовувати відновлювані джерела енергії; поводитися з твердими, рідкими та газоподібними відходами з будівель екологічно чистим способом; мати мінімальну потребу в стійкому транспорті.

Збільшення чисельності населення та індивідуального споживання ресурсів спричиняє погіршення соціальної, економічної та екологічної ситуації, що потребує розробки альтернативних рішень, таких як екопоселення, процес проектування якого є складним через відсутність єдиного підходу до критеріїв екологічності, адаптацію до різних умов і інтеграцію інноваційних технологій. Тому при проектуванні екопоселень потрібно враховувати екологічну сталість, автономність, використання альтернативних джерел енергії, екологічно безпечну інфраструктуру та взаємодію з природним середовищем.

Список використаних джерел:

1. Гриньків М., Вовканич Л., Маєвська С. Індивідуальні коливання серцевого ритму І. Доненко В.І., Квіціані Т.М. Екопоселення як еволюція енергоефективного планування міст. *Будівництво, матеріалознавство, машинобудування*. 2014. Т. 75. С. 66–69.
2. Писаренко П.В., Чайка Т.О. Екопоселення: від фантастики до реалій Полтавщини. *Вернадськийська ноосферна революція у розв'язанні екологічних та гуманітарних проблем*: збірник тез доповідей за матеріалами IV Всеукраїнських Моргунівських читань з міжнародною участю, присвячених 90-річчю від дня народження видатного українця. Полтава, 2014. С. 118–121.
3. Савицький М.В., Складановська М.Г., Бендерський Ю.Б. Теоретико-методологічні засади розробки проекту сучасного екопоселення. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2013. № 1–2. С. 38–43.
4. Сазонова П.В. Принципи формування рекреаційних екопоселень (на прикладі Західного Криму). *Проблеми розвитку міського середовища*. 2013. № 9. С. 178–183.
5. Смочко Н., Тимошенко Л., Поляк Р. Екопоселення: сутність поняття та принципи функціонування. *Міжнародний та національний досвід суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції*: збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Мукачево, 28 жовтня 2022 р.). Мукачево, 2022. С. 57–59.
6. Blahovestova O., Pechertsev O. Features of ecovillage design. *Danish Scientific Journal*. 2020. Vol. 1. № 35. P. 17–20.
7. Ауравіль (Тамілнад) – Індія – See Sights. URL: <https://see-sights.com/auravil-tamilnad-indiya/> (дата звернення: 11.03.2025)

Наукове видання

**НАУКОВИЙ ПРОСТІР:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
АКТУАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Матеріали друкуються в авторській редакції

Дизайн обкладинки: А. Юдашкіна
Верстка: Л. Білик

Підписано до друку 31.03.2025. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 3,02. Тираж 100. Замовлення № 0425/78.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво «Молодий вчений»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, буд. 6/1
Телефони: +38 (095) 778 74 79, +38 (067) 695 64 10
E-mail: info@molodyivchenyi.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7641 від 29.07.2022 р.